

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА
ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

21.12.2023 № 1163

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
16 лютого 2024 р.
за № 245/41590**

**Про затвердження Методики розроблення місцевих
енергетичних планів**

Відповідно до **частини третьої** статті 6 Закону України «Про енергетичну ефективність», **абзацу двісті п'ятдесятого** підпункту 20 пункту 4 та **пункту 8** Положення про Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2015 року № 460 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2022 року № 1400), **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити **Методику розроблення місцевих енергетичних планів**, що додається.
2. Управлінню енергоефективності у встановленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

**Виконувач обов'язків
Міністра**

В. Шкураков

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державного агентства
з енергоефективності

та енергозбереження України

Г. Замазєєва

Виконавчий директор Всеукраїнської асоціації
органів місцевого самоврядування
«Асоціація міст України»

О. Слобожан

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства розвитку
громад, територій
та інфраструктури України
21 грудня 2023 року № 1163

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
16 лютого 2024 р.
за № 245/41590

МЕТОДИКА

розроблення місцевих енергетичних планів

I. Загальні положення

1. Ця Методика визначає склад та зміст, а також порядок розроблення, оновлення та моніторингу місцевих енергетичних планів та програм на їх виконання.

2. У цій Методиці терміни вживаються у таких значеннях:

бенчмаркінг - інструмент енергетичного аналізу, який використовується для порівняння енергетичних показників між подібними об'єктами (системами) з урахуванням вагомих чинників впливу, з метою порівняльної оцінки ефективності споживання енергії та визначення зразкових підходів до підвищення енергетичної ефективності та розвитку відновлюваних джерел енергії;

місцевий енергетичний план - документ стратегічного планування, що визначає довгострокові цілі сталого енергетичного розвитку певної території й об'єктів в межах такої території, та містить обґрунтовані заходи, спрямовані на їх досягнення, з урахуванням національних цілей з енергоефективності, розвитку відновлюваних джерел енергії та інших цілей, які пов'язані з використанням енергії та визначені законодавством;

муніципальний енергетичний план - вид місцевого енергетичного плану, що спрямований на сталий енергетичний розвиток території територіальної громади, охоплює об'єкти (системи), які розташовані на території територіальної громади, та затверджується відповідною сільською, селищною, міськими радами, Київською, Севастопольською міськими радами;

регіональний енергетичний план - вид місцевого енергетичного плану, що спрямований на сталий енергетичний розвиток області, охоплює об'єкти (системи), які розташовані на території області, та затверджується відповідною обласною радою;

сталий енергетичний розвиток - компонент сталого розвитку, що забезпечує безперервний і цілеспрямований процес позитивних змін соціального та економічного

стану, зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище та клімат внаслідок підвищення енергетичної ефективності та заміщення енергії з викопних джерел на відновлювані джерела енергії.

Інші терміни у цій Методиці вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про енергетичну ефективність», «Про теплопостачання», «Про житлово-комунальні послуги», «Про енергетичну ефективність будівель», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про ринок природного газу», «Про альтернативні джерела енергії», «Про благоустрій населених пунктів», «Про питну воду та питне водопостачання», «Про управління відходами», «Про транспорт».

3. Метою місцевих енергетичних планів є:

сприяння досягненню національних цілей з енергоефективності, розвитку відновлюваних джерел енергії, використання скидної теплової енергії, застосування вискоелективної когенерації та інших цілей, які пов'язані з використанням енергії та визначені законодавством;

забезпечення раціонального використання бюджетних коштів на придбання енергії та комунальних послуг;

визначення пріоритетних секторів енергетичного планування для залучення інвестицій і раціонального використання бюджетного фінансування для енергетичної модернізації об'єктів та інфраструктури території територіальних громад і регіонів;

покращення якості надання комунальних послуг, формування енергоефективної поведінки населення;

скорочення викидів парникових газів та забезпечення декарбонізації споживання енергії на територіях територіальних громад та регіонах до 2050 року з урахуванням принципу «Енергоефективність насамперед».

4. Для цілей цієї Методики секторами місцевого енергетичного планування (далі - сектори) є:

громадські будівлі;

житлові будівлі;

сфера теплопостачання;

сфера водопостачання і водовідведення;

сфера управління побутовими відходами;

розподіл та постачання природного газу;

розподіл та постачання електричної енергії;

зовнішнє освітлення;

громадський транспорт;

промисловість;

сільське господарство;
інші сфери послуг;
інші види транспорту.

5. Для цілей цієї Методики категоріями кінцевих споживачів енергії та комунальних послуг (далі - кінцеві споживачі) є:

громадські будівлі;
багатоквартирні будинки;
одноквартирні та двоквартирні будинки;
об'єкти водопостачання і водовідведення;
об'єкти у сфері теплопостачання (в частині споживання електричної енергії для потреб транспортування та постачання теплової енергії);
об'єкти з управління побутовими відходами;
об'єкти зовнішнього освітлення;
об'єкти промисловості, сільського господарства, сфери послуг;
громадський транспорт та відповідна інфраструктура;
інший транспорт.

II. Загальні вимоги до розроблення місцевих енергетичних планів

1. Місцеві енергетичні плани розробляються з дотриманням принципів законності та об'єктивності, відкритості інформації, участі громадськості, технічної доцільності, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа.

2. Держенергоефективності здійснює інформаційно-консультативне забезпечення сільських, селищних, міських рад, їх виконавчих органів, обласних рад, обласних державних адміністрацій, інших заінтересованих сторін з питань розроблення та виконання місцевих енергетичних планів, в тому числі надає пояснення щодо збору та аналізу інформації, підготовки планів, поширює найкращі практики підготовки місцевих енергетичних планів.

3. Розроблення місцевих енергетичних планів проводиться з урахуванням:

Енергетичної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року [№ 373-р](#);

[Концепції реалізації державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель у частині збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії](#), схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 року [№ 88-р](#);

Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 року № 569-р;

Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1803-р;

Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 року № 430-р;

Оновленого національно визначеного внеску України до Паризької Угоди, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 липня 2021 року № 868-р;

Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722;

інших програмних документів, схвалених (затверджених) Кабінетом Міністрів України, у сферах забезпечення енергетичної ефективності, енергетики (у тому числі відновлюваної енергетики), економіки, сталого розвитку;

стратегій розвитку області та території територіальної громади, містобудівної документації, генеральних планів населених пунктів, комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, затверджених відповідно до вимог законодавства.

4. Розроблення проєкту місцевого енергетичного плану взаємоузгоджується з містобудівною документацією, яка визначає планування територій на державному, регіональному та місцевому рівнях, схемами теплопостачання населених пунктів.

Місцеве енергетичне планування може здійснюватися на основі моделювання сценаріїв енергетичного розвитку, принципів просторового планування та інших підходів до планування (у тому числі із застосуванням відповідних програмних, технічних засобів та інформаційних технологій).

5. Місцеві енергетичні плани розробляються на період 10 років (період енергетичного планування). Перший місцевий енергетичний план розробляється на період до 2030 року включно.

Розроблення наступного місцевого енергетичного плану розпочинається не пізніше ніж за дванадцять місяців до завершення періоду дії чинного місцевого енергетичного плану.

Подача проєкту місцевого енергетичного плану на затвердження відповідній сільській, селищній, міській раді здійснюється не пізніше ніж за шість місяців до завершення дії чинного місцевого енергетичного плану.

6. Затверджений сільською, селищною, міською, обласною радою план дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату може бути об'єднаний з місцевим енергетичним планом якщо такий план дій відповідає наступним критеріям:

охоплює сектори, визначені пунктом 7 розділу III або пунктом 16 розділу III цієї Методики;

містить аналіз вихідного стану енергетичного розвитку території територіальної громади або області;

містить встановлені цілі, що відповідають вимогам пункту 7 розділу III або пункту 16 розділу III цієї Методики;

містить інформацію щодо очікуваних показників проєктів та заходів, спрямованих на досягнення встановлених цілей, джерел та обсягів їх фінансування.

III. Порядок розроблення місцевих енергетичних планів

1. Місцеві енергетичні плани поділяються на муніципальні та регіональні енергетичні плани.

Розроблення муніципальних енергетичних планів забезпечують виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, Київської, Севастопольської міської ради.

Розроблення регіональних енергетичних планів забезпечують обласні ради або обласні державні адміністрації (у разі делегування відповідних повноважень рішенням обласних рад).

2. Муніципальний енергетичний план охоплює об'єкти та системи, які розташовані на території територіальної громади та перебувають в управлінні (оперативному підпорядкуванні) відповідної сільської, селищної, міської, районної в місті ради, їх виконавчих органів, житлові будівлі.

Регіональний енергетичний план охоплює об'єкти (крім житлових будівель) та системи, які розташовані на території області і не перебувають в управлінні (оперативному підпорядкуванні) сільських, селищних, міських, районних в місті рад, їх виконавчих органів.

3. Розроблення муніципального енергетичного плану включає наступні етапи:

ініціювання розроблення муніципального енергетичного плану;

збір вихідних даних;

аналіз вихідного стану енергетичного розвитку території територіальної громади;

встановлення цілей сталого енергетичного розвитку;

розроблення проєкту муніципального енергетичного плану;

узгодження проєкту муніципального енергетичного плану;

затвердження муніципального енергетичного плану;

розроблення проєкту середньострокової місцевої цільової програми на виконання муніципального енергетичного плану.

4. Етап ініціювання розроблення муніципального енергетичного плану здійснюється шляхом прийняття сільською, селищною, міською радою рішення щодо розроблення проєкту муніципального енергетичного плану та створення робочої групи з питань сталого енергетичного розвитку території територіальної громади (далі - муніципальна робоча група).

Рішення щодо створення муніципальної робочої групи включає затвердження особового складу муніципальної робочої групи та положення про неї. Інформація про

прийняте рішення оприлюднюється на офіційному вебсайті відповідної сільської, селищної, міської ради разом з орієнтовним графіком заходів з підготовки проєкту муніципального енергетичного плану та проєкту середньострокової місцевої цільової програми на виконання муніципального енергетичного плану (далі - місцева програма), строком і формою подання пропозицій.

Муніципальна робоча група забезпечує планування та координацію розроблення проєкту муніципального енергетичного плану та місцевої програми, організовує та забезпечує збір у повному обсязі необхідних вихідних даних, у разі потреби ініціює залучення до процесу розроблення незалежних експертних організацій (експертів) та зацікавлених сторін, організовує та забезпечує процес громадського обговорення та доопрацювання проєкту муніципального енергетичного плану, взаємодіє із відповідною обласною державною адміністрацією, координує процес виконання затвердженого муніципального енергетичного плану, виконує інші завдання визначені розпорядженням сільського, селищного або міського голови.

До складу муніципальної робочої групи входять:

заступник сільського, селищного, міського голови відповідно до розподілу обов'язків (голова муніципальної робочої групи);

керівники структурних підрозділів виконавчого органу відповідної ради з питань енергоменеджменту, стратегічного розвитку, фінансів, економічного розвитку, залучення інвестицій, міжнародного співробітництва, містобудування, житлово-комунального господарства, розвитку інфраструктури, екології та природних ресурсів, представники інших структурних підрозділів виконавчого органу ради;

представники комунальних підприємств;

представники оператора систем розподілу електричної енергії, електропостачальників, оператора газорозподільної системи, постачальників природного газу, теплогенеруючих, теплотранспортуючих і теплопостачальних організацій (за згодою);

представники обласних державних адміністрацій (за згодою);

представники інших підприємств, установ організацій, незалежні експерти, інші зацікавлені сторони (за згодою).

Головним розробником проєкту муніципального енергетичного плану та місцевої програми є структурний підрозділ виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, який відповідальний за запровадження та забезпечення функціонування системи енергетичного менеджменту.

У випадку розроблення проєкту муніципального енергетичного плану зовнішніми експертами (установами, організаціями), у тому числі в рамках проєктів або програм міжнародної технічної допомоги, виконання таких послуг має здійснюватися відповідно до вимог цієї Методики та технічного завдання, затвердженого рішенням сільського, селищного або міського голови. Технічне завдання розробляється муніципальною робочою групою.

5. Етап збору вихідних даних здійснюється з метою накопичення необхідної для розроблення проєкту муніципального енергетичного плану інформації у достатньому обсязі та належної якості.

Збір вихідних даних здійснюється шляхом:

складення переліку необхідних для збору вихідних даних, визначення джерел їх отримання та форм для їх запиту;

направлення виконавчим органом сільської, селищної, міської ради відповідних запитів на отримання вихідних даних від володільців такої інформації;

оцінки повноти, достовірності та якості зібраних вихідних даних;

формування повторних, уточнюючих та/або додаткових запитів на отримання інформації від володільців такої інформації (за потреби).

За результатами етапу збору вихідних даних має бути забезпечено збір інформації щодо усіх секторів в межах території територіальної громади, визначених у [пункті 5](#) розділу І цієї Методики, зокрема, щодо:

характеристик громадських та житлових будівель, систем життєзабезпечення та енергозабезпечення, системи транспорту, іншої інфраструктури території територіальної громади, об'єктів комунальних підприємств;

обсягів споживання енергії та комунальних послуг за категоріями кінцевих споживачів;

обсягів витрат і втрат енергії при виробництві, транспортуванні, розподіленні енергії та/або комунальних послуг на потреби кінцевих споживачів;

цін/тарифів на енергію та/або комунальні послуги, вартості спожитої енергії та/або комунальних послуг;

фінансових обмежень та спроможності місцевого бюджету (у тому числі щодо показників бюджету поточного та минулих бюджетних періодів, прогнозу місцевого бюджету, загального обсягу місцевого боргу та гарантованого органом місцевого самоврядування боргу, довго- і середньострокових боргових зобов'язань, зобов'язань у рамках державно-приватного партнерства, енергосервісу тощо);

наявного потенціалу відновлюваних джерел енергії та джерел скидної теплової енергії;

поточних, попередніх та запланованих програм, планів та проєктів щодо підвищення енергоефективності та частки відновлюваних джерел енергії;

іншої інформації, яка необхідна для аналізу вихідних даних і розроблення муніципального енергетичного плану.

Для розроблення першого муніципального енергетичного плану на період до 2030 року використовуються вихідні дані за період не пізніше 2017 року.

Відсутність частини вихідних даних за період починаючи з 2017 року має бути обґрунтована із зазначенням об'єктивних причин. В такому разі, мінімальний обсяг вихідних даних для розроблення першого муніципального енергетичного плану на період до 2030 року має охоплювати період не менш як три роки.

Зібрані вихідні дані зберігаються сільською, селищною, міською радою, її виконавчими органами у машиночитаному форматі протягом всього періоду дії енергетичного плану та використовуються для розроблення наступних енергетичних планів. Для цілей забезпечення наявності таких даних, в муніципальному енергетичному плані має бути передбачений захід, спрямований на збір, накопичення та збереження протягом періоду дії муніципального енергетичного плану даних, необхідних для розроблення наступного муніципального енергетичного плану.

Розроблення наступних муніципальних енергетичних планів здійснюється з використанням вихідних даних, зібраних протягом періоду дії попереднього муніципального енергетичного плану.

6. Етап аналізу вихідного стану енергетичного розвитку території територіальної громади здійснюється з метою опрацювання та систематизації зібраних вихідних даних, проведення відповідних розрахунків, їх інтерпретації та формування висновків.

Аналіз вихідного стану енергетичного розвитку території територіальної громади здійснюється шляхом:

- побудови річного енергетичного балансу (у формі діаграми Сенкі) для одного статистично значимого року;

- побудови енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів (у формі плоскої діаграми) для минулих періодів за категоріями кінцевих споживачів, видами енергії та визначення відповідних трендів на період муніципального енергетичного плану;

- бенчмаркінгу об'єктів (систем) на території територіальної громади для одного статистично значимого року;

- аналізу обмежень для сталого енергетичного розвитку території територіальної громади;

- SWOT-аналізу сильних сторін, слабких сторін, можливостей і загроз (далі - SWOT-аналіз) енергетичного розвитку території територіальної громади;

- аналізу впливу сільської, селищної, міської ради, її виконавчих органів на сектори;

- аналізу завершених, поточних і запланованих місцевих програм, інвестиційних програм комунальних підприємств та інших програм і проєктів (у тому числі за участі міжнародних фінансових організацій), направлених на підвищення енергетичної ефективності та розвиток відновлюваних джерел енергії на території територіальної громади;

- інших видів аналізу (за потреби).

Побудова енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів для минулих періодів включає побудову балансів для кожного з секторів окремо (далі - секторальні баланси) та зведених балансів (сукупно для всіх секторів).

При побудові річного енергетичного балансу території територіальної громади визначаються обсяги втрат і споживання енергії та комунальних послуг в показниках, приведених до МВт·год, на кожному з етапів («постачання енергії», «перетворення енергії»,

«транспортування енергії», «розподіл енергії», «кінцеве споживання енергії») у розрізі видів енергії, які використовуються на території територіальної громади.

Показники втрат і споживання енергії та комунальних послуг приводяться до МВт·год із застосуванням перевідних коефіцієнтів, наведених у [додатку 1](#) до цієї Методики.

Енергетичні, вартісні та інвестиційні баланси для минулих періодів будуються за період починаючи з 2017 року або раніше (за наявності таких вихідних даних) щодо кінцевих споживачів, які визначені у пункті 6 розділу I цієї Методики.

Для побудови енергетичних балансів показники споживання енергії виражаються у МВт·год. Енергетичні баланси включають споживання енергії з відновлюваних джерел.

Вартісні баланси відображають вартість спожитої енергії з урахуванням чинних на кінець відповідного року цін/тарифів на енергію та комунальні послуги та виражаються у млн грн (за потреби - додатково в тис. євро). Для побудови тренду вартісного балансу враховуються прогнози зміни цін/тарифів на енергію та комунальні послуги.

Інвестиційні баланси відображають обсяги капітальних витрат (видатків), залучених на реалізацію проєктів з підвищення енергетичної ефективності та розвитку відновлюваних джерел енергії, та виражаються у млн грн (за потреби - додатково в тис. євро).

Кількісні значення показників енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів за категоріями кінцевих споживачів, видами енергії та за роками наводяться в [додатку](#) до муніципального енергетичного плану.

Бенчмаркінг об'єктів (систем) на території територіальної громади виконується для кожного сектору за енергетичними показниками. Мінімальний перелік ключових енергетичних показників для виконання бенчмаркінгу наведений у [додатку 2](#) до цієї Методики. За необхідності, бенчмаркінг може виконуватися за іншими енергетичними показниками.

Під час аналізу обмежень для сталого енергетичного розвитку території територіальної громади визначаються:

- нормативні та правові обмеження на державному та місцевому рівнях;
- фінансові обмеження та спроможності бюджету території територіальної громади;
- людські обмеження та спроможності території територіальної громади;
- матеріально-технічні та ринкові обмеження.

SWOT-аналіз сильних, слабких сторін, можливостей і загроз сталого енергетичного розвитку виконується на основі визначення внутрішніх і зовнішніх факторів впливу на сталий енергетичний розвиток території територіальної громади за формою згідно з [додатком 3](#) до цієї Методики, де:

сильні сторони - наявні внутрішні позитивні фактори або ресурси в межах території територіальної громади, які можуть бути використані для її сталого енергетичного розвитку;

слабкі сторони - наявні внутрішні негативні фактори в межах території територіальної громади, усунення яких сприятиме її сталому енергетичному розвитку;

можливості - наявні або найбільш ймовірні позитивні фактори зовнішнього впливу, які можна використати для сталого енергетичного розвитку території територіальної громади;

загрози - наявні або найбільш ймовірні негативні фактори зовнішнього впливу, усунення яких сприятиме сталому енергетичному розвитку території територіальної громади.

Під час аналізу впливу визначається рівень впливу сільської, селищної, міської ради, її виконавчих органів («прямий», «опосередкований», «відсутній») на кожний з визначених у **пункті 5** розділу I цієї Методики секторів за трьома напрямками:

управління - вплив на прийняття управлінських рішень в секторі;

регулювання - вплив на діяльність в секторі через прийняття регуляторних актів (у тому числі шляхом регулювання тарифів на комунальні послуги тощо);

фінансування - вплив на забезпечення операційної діяльності та/або розвитку в секторі шляхом здійснення видатків з місцевого бюджету.

За результатами виконаного аналізу вихідного стану енергетичного розвитку формуються висновки, здійснюється ранжування та визначення пріоритетних секторів енергетичного планування для досягнення цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади. За рішенням муніципальної робочої групи, можуть застосовуватися додаткові критерії для пріоритезації секторів, у тому числі соціальна значущість, екологічна безпека тощо.

7. Етап встановлення цілей сталого енергетичного розвитку здійснюється з метою визначення базової лінії споживання енергії та цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади.

Базова лінія споживання енергії (далі - базова лінія) відображає прогноз споживання енергії до кінця періоду енергетичного планування та є основою для визначення цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади та моніторингу їх досягнення, включаючи оцінку ефективності реалізації заходів, визначених у муніципальному енергетичному плані.

Базова лінія визначається на основі тренду енергетичного балансу шляхом його коригування з урахуванням показників демографічного та економічного прогнозів розвитку території територіальної громади, а також інших впливових факторів (рівня дотримання повітряно-теплого режиму, рівня освітлення, інших вимог утримання будівель, визначених державними медико-санітарними правилами (санітарними регламентами) та державними будівельними нормами в галузі утримання будинків, будівель, споруд та іншими нормативними документами). Показники базової лінії виражаються у МВт·год.

Цілі сталого енергетичного розвитку визначаються на останній рік періоду енергетичного плану. Для першого енергетичного плану цілі визначаються на 2030 рік. За рішенням муніципальної робочої групи, додатково можуть визначатися цілі на період, що перевищує період енергетичного плану.

Цілями сталого енергетичного розвитку є:

- ціль із підвищення енергоефективності;
- ціль із розвитку відновлюваних джерел енергії.

Ціль із підвищення енергоефективності виражається у МВт·год та відсотках зниження кінцевого споживання енергії на території територіальної громади відносно базової лінії на кінець періоду муніципального енергетичного плану та встановлюється з урахуванням національної цілі з енергоефективності.

Ціль із розвитку відновлюваних джерел енергії виражається у МВт·год та відсотках відновлюваних джерел енергії в кінцевому споживанні енергії на території територіальної громади на кінець періоду муніципального енергетичного плану та встановлюється з урахуванням національної цілі споживання енергії з відновлюваних джерел.

Обов'язковими секторами для визначення цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади є:

- громадські будівлі;
- житлові будівлі;
- сфера теплопостачання (за наявності);
- сфера водопостачання і водовідведення;
- сфера управління побутовими відходами;
- зовнішнє освітлення;
- громадський транспорт (за наявності).

Для кожного обов'язкового сектору встановлюються секторальні цілі, які є складовими цілей сталого енергетичного розвитку. За рішенням муніципальної робочої групи, секторальні цілі можуть встановлюватись для інших секторів.

З метою здійснення моніторингу досягнення цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади та оцінки результативності виконання муніципального енергетичного плану встановлюються щорічні індикативні показники досягнення цілей на період муніципального енергетичного плану.

За рішенням муніципальної робочої групи, додатково можуть визначатися інші цілі, у тому числі щодо зниження витрат на оплату енергії та комунальних платежів, подолання енергетичної бідності, підвищення стійкості теплопостачання та електропостачання, адаптації до зміни клімату, зниження викидів парникових газів (у тому числі CO₂), забезпечення санітарно-гігієнічних умов, покращення якості зовнішнього освітлення, модернізації системи пасажирських перевезень, розвитку інфраструктури зарядних станцій для електромобілів, підвищення обізнаності та популяризації сфери сталого енергетичного розвитку тощо.

Цілі сталого енергетичного розвитку, прогнозоване кінцеве споживання енергії, щорічні індикативні показники підвищення енергоефективності та щорічні індикативні показники підвищення частки відновлюваних джерел енергії в кінцевому споживанні

енергії оформлюються відповідно до **додатку 4** до цієї Методики та вносяться до національної системи моніторингу енергоефективності (за наявності такої системи).

8. Етап розроблення проєкту муніципального енергетичного плану здійснюється з метою формування проєкту муніципального енергетичного плану та формування каталогу проєктів сталого енергетичного розвитку на період дії муніципального енергетичного плану.

Проєкт муніципального енергетичного плану містить інформацію про вихідний стан енергетичного розвитку території територіальної громади, цілі сталого енергетичного розвитку, проєкти сталого енергетичного розвитку, реалізація яких забезпечує досягнення цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади (далі - муніципальні проєкти), очікувані результати, організацію виконання та фінансування муніципального енергетичного плану.

При розробленні проєкту муніципального енергетичного плану можуть застосовуватись підходи просторового планування для врахування:

- майбутнього виробництва енергії на території територіальної громади;

- планів щодо розвитку інфраструктури (в тому числі систем розподілу електричної енергії, газорозподільних систем, систем централізованого теплопостачання, водопостачання, водовідведення та інших систем);

- майбутнього зонування території територіальної громади та використання енергії у кожній із зон;

- потенційних та наявних джерел енергії (в тому числі відновлюваних джерел енергії, скидного тепла, когенераційних установок тощо) на території територіальної громади;

- майбутнього попиту на енергію з урахуванням демографічних тенденцій, потенціалу та швидкості термомодернізації будівель, прогнозів щодо зміни клімату тощо;

- узгодження попиту на енергію з можливостями її виробництва.

Візуалізація просторового планування виконується за допомогою технічних та програмних засобів Державного земельного кадастру, містобудівного кадастру, інших геоінформаційних систем, а також шляхом їх відтворення на паперових та/або інших носіях у вигляді текстових, графічних та інших зручних для візуального сприйняття матеріалів.

Проєкт муніципального енергетичного плану складається відповідно до вимог **розділу IV** цієї Методики.

До муніципальних проєктів відносяться:

- технічні проєкти;

- організаційні проєкти.

Технічні проєкти передбачають капітальні вкладення у покращення енергетичних характеристик об'єктів житлового фонду, соціальної інфраструктури, створення та/або енергетичну модернізацію об'єктів систем життєзабезпечення та енергозабезпечення, системи транспорту, іншої інфраструктури на території територіальної громади шляхом

будівництва для підвищення енергетичної ефективності, розвитку відновлюваних джерел енергії тощо (у тому числі розроблення прийнятних для фінансових установ попередніх техніко-економічних обґрунтувань інвестиційних проєктів).

Організаційні проєкти передбачають запровадження заходів організаційного, економічного, інформаційного характеру, у тому числі щодо запровадження систем енергетичного менеджменту, створення економічних стимулів, розбудови спроможності громади, підвищення кваліфікації, підвищення рівня обізнаності та формування енергоефективної поведінки населення щодо раціонального використання енергії та природних ресурсів (у тому числі шляхом проведення інформаційних заходів, кампаній, створення інформаційної продукції та презентаційних матеріалів, створення і забезпечення постійного функціонування консультаційних центрів щодо технічних, адміністративних, фінансових питань та сучасних інструментів запровадження заходів технічного характеру) тощо.

При розробленні муніципальних проєктів беруться до уваги:

поточний технічний стан об'єкта (системи) або групи об'єктів (систем);

необхідність запровадження або вдосконалення систем автоматичного енергомоніторингу та управління енергоспоживанням на об'єктах;

витрати на сертифікацію енергетичної ефективності (за потреби), енергетичний аудит, техніко-економічне обґрунтування, проєктування;

витрати на матеріали, обладнання, роботи та послуги, які необхідні для реалізації проєктів;

витрати на майбутню експлуатацію та обслуговування об'єкта (системи) або групи об'єктів (систем).

До основних очікуваних показників технічних проєктів відносяться:

період реалізації проєкту;

кількісні показники (обсяги) реалізації проєкту;

обсяг фінансування (капітальні витрати), виражений у млн грн (з урахуванням податку на додану вартість), додатково - у тис. євро;

загальний обсяг економії енергії (економії природного газу, електричної енергії, теплової енергії, інших видів енергії та палива, у тому числі біомаси, біогазу, вугілля, моторного палива тощо), виражений у МВт·год/рік;

обсяг заміщення відновлюваними джерелами енергії, виражений у МВт·год/рік;

питомі капітальні витрати, виражені у грн/кВт·год, додатково - у євро/кВт·год.

До основних очікуваних показників організаційних проєктів відносяться:

період реалізації проєкту;

кількісні показники (обсяги) реалізації проєкту;

обсяг фінансування виражений у млн грн (з урахуванням податку на додану вартість), додатково - у тис. євро.

Питомі капітальні витрати проєкту визначаються як відношення обсягу фінансування проєкту до загального обсягу річної економії енергії та/або виробництва відновлюваної енергії, та виражаються у грн/кВт·год (євро/кВт·год).

Детальний опис та очікувані техніко-економічні показники муніципальних проєктів наводяться у додатку до муніципального енергетичного плану «Каталог проєктів сталого енергетичного розвитку території територіальної громади» з метою їх представлення банкам, міжнародним фінансовим організаціям та потенційним інвесторам.

Визначаються можливі шляхи та джерела фінансування муніципального енергетичного плану, визначаються потенційні партнери (у тому числі міжнародні фінансові організації), розробляються організаційні блок-схеми із зазначенням основних учасників, які забезпечують реалізацію муніципальних проєктів та подальшу ефективну експлуатацію відповідних об'єктів (систем). Потреби у фінансових ресурсах для виконання муніципального енергетичного плану та реалізації муніципальних проєктів виражаються у млн грн (додатково - у тис. євро із зазначенням дати та офіційного валютного курсу, встановленого Національним банком України).

Складається орієнтовний календарний план реалізації муніципальних проєктів на період муніципального енергетичного плану. Календарний план визначає черговість і строк реалізації проєктів за секторами та містить інформацію про річні обсяги реалізації таких проєктів.

Визначаються кількісні та якісні показники очікуваних результатів від виконання муніципального енергетичного плану та реалізації муніципальних проєктів на кінець періоду енергетичного планування відносно пріоритетних секторів.

З урахуванням орієнтовного календарного плану та очікуваних результатів від реалізації муніципальних проєктів будуються планові енергетичні, вартісні та інвестиційні баланси (у тому числі секторальні та зведені баланси) для майбутніх періодів на період муніципального енергетичного плану. При побудові вартісних балансів для майбутніх періодів враховуються прогнози зміни цін/тарифів на енергію та комунальні послуги. Кількісні значення показників енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів за категоріями кінцевих споживачів, видами енергії та за роками наводяться в додатку до муніципального енергетичного плану.

За потреби, до проєкту муніципального енергетичного плану в якості додатків можуть долучатися інші документи та матеріали, які мають на меті уточнити та/або деталізувати інформацію, яка міститься в проєкті муніципального енергетичного плану.

9. Етап узгодження проєкту муніципального енергетичного плану здійснюється з метою узгодження муніципального енергетичного плану зі стратегічними і програмними документами, відповідними цілями та/або цільовими показниками, затвердженими на національному та обласному рівнях.

З цієї метою, проєкт муніципального енергетичного плану направляється в машиночитаному форматі до відповідної обласної державної адміністрації.

Обласна державна адміністрація протягом місяця розглядає проєкт муніципального енергетичного плану та направляє розробнику пропозиції до проєкту муніципального енергетичного плану.

Пропозиції до проєкту муніципального енергетичного плану містять:

відомості про відповідність проєкту муніципального енергетичного плану цілям (індикативним показникам), які визначені у відповідних національних і регіональних програмних документах з енергоефективності та розвитку відновлюваних джерел енергії, регіональній стратегії розвитку тощо;

пропозиції щодо удосконалення проєкту муніципального енергетичного плану (з обґрунтуваннями), у тому числі щодо доповнення його проєктами сталого енергетичного розвитку.

Одночасно проводиться громадське обговорення проєкту муніципального енергетичного плану за процедурою, визначеною відповідно до законодавства. Для цілей громадського обговорення проєкт муніципального енергетичного плану в машиночитаному форматі оприлюднюється на офіційному вебсайті відповідної сільської, селищної, міської ради.

Протягом місяця після завершення строку подання пропозицій до муніципального енергетичного плану муніципальна робоча група доопрацьовує проєкт муніципального енергетичного плану шляхом врахування або відхилення отриманих пропозицій.

Звіт про опрацювання пропозицій обласної державної адміністрації (за умови їх отримання), пропозицій за результатами громадського обговорення та результати їх врахування або відхилення (з обґрунтуваннями) оприлюднюється на офіційному вебсайті виконавчого органу сільської, селищної, міської ради сільської, селищної, міської ради.

У разі відсутності отриманих пропозицій до проєкту муніципального енергетичного плану, звіт про опрацювання пропозицій до муніципального енергетичного плану оприлюднюється з відміткою про відсутність отриманих пропозицій.

10. Етап затвердження муніципального енергетичного плану включає направлення проєкту муніципального енергетичного плану разом із додатками на розгляд до відповідної сільської, селищної, міської ради.

Після оприлюднення звіту про опрацювання пропозицій до муніципального енергетичного плану, за результатами розгляду сільською, селищною, міською радою затверджується муніципальний енергетичний план або відповідний проєкт муніципального енергетичного плану повертається муніципальній робочій групі на доопрацювання у строки, визначені відповідною радою.

Затверджений муніципальний енергетичний план оприлюднюється в машиночитаному форматі на офіційному вебсайті відповідної сільської, селищної, міської ради.

Інформація щодо рішення сільської, селищної, міської ради про затвердження муніципального енергетичного плану направляється до відповідної обласної державної адміністрації та Держенергоефективності протягом десяти робочих днів з дня прийняття такого рішення. Інформація щодо рішення про затвердження муніципального

енергетичного плану містить у тому числі інформацію щодо оприлюднення муніципального енергетичного плану на офіційному вебсайті сільської, селищної, міської ради.

11. Етап розроблення проєкту середньострокової місцевої цільової програми на виконання муніципального енергетичного плану здійснюється з метою забезпечення виконання муніципального енергетичного плану, досягнення встановлених індикативних показників цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади.

Місцева програма розробляється на п'ятирічний період (перша місцева програма розробляється на період до 2030 року включно) та містить:

- визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма;

- визначення мети програми;

- обґрунтування шляхів і способів розв'язання проблеми;

- перелік завдань, заходів, проєктів (у тому числі інвестиційних проєктів), направлених на досягнення цілей сталого енергетичного розвитку на території територіальної громади, із зазначенням кількісних показників та строків їх реалізації;

- обсяги та джерела фінансування кожного із заходів, проєктів за кожним роком реалізації;

- очікувані результати виконання програми (енергетичні, економічні, соціальні, екологічні тощо);

- порядок координації та контролю за ходом виконання програми.

Місцева програма може містити додаткову інформацію, яка визначається порядком розроблення та виконання місцевих програм, затвердженим сільською, селищною, міською радою.

Проєкт місцевої програми подається на затвердження відповідній сільській, селищній, міській раді не пізніше ніж через місяць після затвердження муніципального енергетичного плану.

Розроблення проєкту місцевої програми на наступні п'ять років періоду дії муніципального енергетичного плану починається не пізніше ніж за шість місяців до завершення періоду дії попередньої місцевої програми. Проєкт місцевої програми подається на затвердження відповідній сільській, селищній, міській раді не пізніше ніж за два місяці до завершення періоду дії попередньої місцевої програми.

12. Розроблення регіонального енергетичного плану передбачає наступні етапи:

- ініціювання розроблення регіонального енергетичного плану;

- збір вихідних даних;

- аналіз вихідного стану енергетичного розвитку області;

- встановлення цілей сталого енергетичного розвитку області;

- розроблення проєкту регіонального енергетичного плану;

узгодження проєкту регіонального енергетичного плану;

затвердження регіонального енергетичного плану;

розроблення проєкту середньострокової регіональної програми на виконання регіонального енергетичного плану.

13. Етап ініціювання розроблення регіонального енергетичного плану здійснюється шляхом прийняття обласною радою рішення щодо розроблення проєкту регіонального енергетичного плану та створення робочої групи з питань сталого енергетичного розвитку області (далі - регіональна робоча група).

Рішення про створення регіональної робочої групи включає затвердження особового складу регіональної робочої групи та положення про неї. Інформація про прийняте рішення оприлюднюється на офіційному вебсайті відповідної обласної державної адміністрації разом з орієнтовним графіком заходів з підготовки проєкту регіонального енергетичного плану та проєкту середньострокової регіональної програми на виконання регіонального енергетичного плану (далі - регіональна програма), строком і формою подання пропозицій.

Регіональна робоча група забезпечує планування та координацію розроблення проєкту регіонального енергетичного плану та регіональної програми, організовує та забезпечує збір у повному обсязі необхідних вихідних даних, у разі потреби ініціює залучення до процесу розроблення незалежних експертних організацій (експертів) та зацікавлених сторін, організовує та забезпечує процес громадського обговорення та доопрацювання проєкту регіонального енергетичного плану, взаємодіє із відповідними органами місцевого самоврядування, координує процес виконання затвердженого регіонального енергетичного плану, виконує інші завдання визначені рішенням голови обласної державної адміністрації.

До складу регіональної робочої групи входять:

заступник голови обласної ради відповідно до розподілу обов'язків (за згодою, голова або співголова регіональної робочої групи);

заступник голови обласної державної адміністрації відповідно до розподілу обов'язків (голова або співголова регіональної робочої групи);

керівники структурних підрозділів обласної державної адміністрації з питань енергоменеджменту, стратегічного розвитку, фінансів, економічного розвитку, залучення інвестицій, міжнародного співробітництва, містобудування, житлового-комунального господарства, розвитку інфраструктури, екології та природних ресурсів;

делеговані представники від постійних профільних комісій (за згодою);

представники комунальних підприємств обласної ради;

представники оператора систем розподілу електричної енергії, електропостачальників, оператора газорозподільної системи, постачальників природного газу, теплогенеруючих, теплотранспортуючих і тепlopостачальних організацій (за згодою);

представники органу місцевого самоврядування (за згодою);

представники інших структурних підрозділів обласної державної адміністрації, виконавчого апарату обласної ради, визначені головою або співголовою регіональної робочої групи;

представники інших підприємств, установ організацій, незалежні експерти, інші зацікавлені сторони (за згодою).

Головним розробником проекту регіонального енергетичного плану та регіональної програми є структурний підрозділ відповідної обласної державної адміністрації, який відповідальний за запровадження та забезпечення функціонування системи енергетичного менеджменту.

У випадку розроблення проекту регіонального енергетичного плану зовнішніми експертами (установами, організаціями), у тому числі в рамках проектів або програм міжнародної технічної допомоги, виконання таких послуг має здійснюватися відповідно до цієї Методики та технічного завдання, затвердженого рішенням голови обласної державної адміністрації. Технічне завдання розробляється регіональною робочою групою.

14. Етап збору вихідних даних здійснюється з метою накопичення необхідної для розроблення проекту регіонального енергетичного плану інформації у достатньому обсязі та належної якості.

Збір вихідних даних здійснюється шляхом:

складення переліку необхідних для збору вихідних даних, визначення джерел їх отримання та форм для їх запиту;

направлення обласною державною адміністрацією відповідних запитів на отримання вихідних даних від володільців такої інформації;

оцінки повноти, достовірності та якості зібраних вихідних даних;

формування повторних, уточнюючих та/або додаткових запитів на отримання інформації від володільців такої інформації (за потреби).

За результатами етапу збору вихідних даних має бути забезпечено збір інформації щодо усіх секторів в межах області, визначених у [пункті 5](#) розділу I цієї Методики, зокрема, щодо:

характеристик громадських будівель, систем життєзабезпечення та енергозабезпечення, системи транспорту, іншої інфраструктури області, об'єктів комунальних підприємств, об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, що не перебувають в управлінні (оперативному підпорядкуванні) сільських, селищних, міських, районних в місті рад та задовольняють спільні потреби територіальних громад (далі - об'єктів (систем) області);

обсягів споживання енергії та комунальних послуг за категоріями кінцевих споживачів;

обсягів витрат і втрат енергії при виробництві, транспортуванні, розподіленні енергії та/або комунальних послуг на потреби кінцевих споживачів;

цін/тарифів на енергію та/або комунальні послуги, вартості спожитої енергії та/або комунальних послуг;

фінансових обмежень та спроможності обласного бюджету (у тому числі щодо показників бюджету поточного та минулих бюджетних періодів, прогнозу обласного бюджету, загального обсягу обласного боргу та гарантованого областю боргу, довго- і середньострокових боргових зобов'язань, зобов'язань у рамках державно-приватного партнерства, енергосервісу тощо);

наявних ресурсів для розвитку відновлюваних джерел енергії;

поточних, попередніх та запланованих програм, планів та проєктів щодо підвищення енергоефективності та розвитку відновлюваних джерел енергії;

іншої інформації, яка необхідна для аналізу вихідних даних і розроблення якісного регіонального енергетичного плану.

Для розроблення першого регіонального енергетичного плану на період до 2030 року використовуються вихідні дані за період не пізніше 2017 року.

Відсутність частини вихідних даних за період починаючи з 2017 року має бути обґрунтована із зазначенням об'єктивних причин. В такому разі, мінімальний обсяг вихідних даних для розроблення першого регіонального енергетичного плану на період до 2030 року має охоплювати період не менш як три роки.

Зібрані вихідні дані зберігаються обласною державною адміністрацією у машиночитаному форматі протягом всього періоду дії енергетичного плану та використовуються для розроблення наступних енергетичних планів. Для цілей забезпечення наявності таких даних, в регіональному енергетичному плані має бути передбачений захід, спрямований на збір, накопичення та збереження протягом періоду дії регіонального енергетичного плану даних, необхідних для розроблення наступного регіонального енергетичного плану.

Розроблення наступних регіональних енергетичних планів здійснюється з використанням вихідних даних, зібраних протягом усього періоду дії попереднього регіонального енергетичного плану.

15. Етап аналізу вихідного стану енергетичного розвитку області здійснюється з метою опрацювання та систематизації зібраних вихідних даних, проведення відповідних розрахунків, їх інтерпретації та формування висновків.

Аналіз вихідного стану енергетичного розвитку області здійснюється шляхом:

побудови річного енергетичного балансу (у формі діаграми Сенкі) для одного статистично значимого року;

побудови енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів (у формі плоскої діаграми) для минулих періодів за категоріями кінцевих споживачів, видами енергії та визначення відповідних трендів на період регіонального енергетичного плану;

аналізу обмежень для сталого енергетичного розвитку області;

SWOT-аналізу енергетичного розвитку об'єктів (систем) області;

аналіз впливу обласної ради та обласної державної адміністрації на сектори;

аналіз завершених, поточних і запланованих регіональних програм, інвестиційних програм комунальних підприємств та інших програм і проєктів (у тому числі за участі міжнародних фінансових організацій), направлених на підвищення енергетичної ефективності та розвиток відновлюваних джерел енергії на території області;

інших видів аналізу (за потреби).

Побудова енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів для минулих періодів включає побудову балансів для кожного з секторів окремо (далі - секторальні баланси) та зведених балансів (сукупно для всіх секторів).

При побудові річного енергетичного балансу об'єктів області визначаються обсяги втрат і споживання енергії та комунальних послуг в показниках, приведених до МВт·год, на кожному з етапів («постачання енергії», «перетворення енергії», «транспортування енергії», «розподіл енергії», «кінцеве споживання енергії») у розрізі видів енергії, які використовуються на території області.

Показники втрат і споживання енергії та комунальних послуг приводяться до МВт·год із застосуванням перевідних коефіцієнтів, визначених у додатку 1 до цієї Методики.

Енергетичні, вартісні та інвестиційні баланси для минулих періодів будуються за період починаючи з 2017 року або раніше (за наявності таких вихідних даних) щодо кінцевих споживачів, які визначені у пункті 6 розділу I цієї Методики.

Для побудови енергетичних балансів показники споживання енергії виражаються у МВт·год. Енергетичні баланси включають споживання енергії з відновлюваних джерел.

Вартісні баланси відображають вартість спожитої енергії з урахуванням чинних на кінець відповідного року цін/тарифів на енергію та комунальні послуги та виражаються у млн грн (за потреби - додатково в тис. євро). Для побудови тренду вартісного балансу враховуються прогнози зміни цін/тарифів на енергію та комунальні послуги.

Інвестиційні баланси відображають обсяги капітальних витрат (видатків), залучених на реалізацію проєктів з підвищення енергетичної ефективності та розвитку відновлюваних джерел енергії, та виражаються у млн грн (за потреби - додатково в тис. євро).

Кількісні значення показників енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів за категоріями кінцевих споживачів, видами енергії та за роками наводяться в додатку до регіонального енергетичного плану.

Під час аналізу обмежень для сталого енергетичного розвитку області визначаються:

нормативні та правові обмеження на державному та обласному рівнях;

фінансові обмеження та спроможності обласного та районних бюджетів;

людські обмеження та спроможності на території області;

матеріально-технічні та ринкові обмеження на території області.

SWOT-аналіз сильних, слабких сторін, можливостей і загроз сталого енергетичного розвитку, виконується на основі визначення внутрішніх і зовнішніх факторів впливу на

сталий енергетичний розвиток об'єктів (систем) області за формою згідно з додатком 3 до цієї Методики, де:

сильні сторони - наявні внутрішні позитивні фактори або ресурси на території області, які можуть бути використані для її сталого енергетичного розвитку;

слабкі сторони - наявні внутрішні негативні фактори на території області, усунення яких сприятиме її сталому енергетичному розвитку;

можливості - позитивні фактори зовнішнього впливу (наявні або найбільш ймовірні), які можна використати для сталого енергетичного розвитку області;

загрози - наявні або найбільш ймовірні негативні фактори зовнішнього впливу, усунення яких сприятиме сталому енергетичному розвитку області.

Під час аналізу впливу визначається рівень впливу обласної ради та обласної державної адміністрації («прямий», «опосередкований», «відсутній») на кожний з визначених у пункті 5 розділу I цієї Методики секторів за трьома напрямками:

управління - вплив на прийняття управлінських рішень в секторі;

регулювання - вплив на діяльність в секторі через прийняття регуляторних актів (у тому числі шляхом регулювання тарифів на комунальні послуги тощо);

фінансування - вплив на забезпечення операційної діяльності та/або розвитку в секторі шляхом здійснення видатків з обласного бюджету.

За результатами виконаного аналізу вихідного стану енергетичного розвитку формуються висновки, здійснюється ранжування та визначення пріоритетних секторів енергетичного планування для досягнення цілей сталого енергетичного розвитку області. За рішенням регіональної робочої групи, можуть застосовуватися додаткові критерії для пріоритезації секторів, у тому числі соціальна значущість, екологічна безпека тощо.

16. Етап встановлення цілей сталого енергетичного розвитку здійснюється з метою визначення базової лінії споживання енергії та цілей сталого енергетичного розвитку області.

Базова лінія споживання енергії (далі - базова лінія) відображає прогноз споживання енергії об'єктами (системами) області до кінця періоду енергетичного планування та є основою для визначення цілей сталого енергетичного розвитку області та моніторингу їх досягнення, включаючи оцінку ефективності реалізації заходів, визначених у регіональному енергетичному плані.

Базова лінія визначається на основі тренду енергетичного балансу шляхом його коригування з урахуванням показників демографічного та економічного прогнозів розвитку області, а також інших впливових факторів (рівня дотримання повітряно-теплого режиму, рівня освітлення, інших вимог утримання будівель, визначених державними медико-санітарними правилами (санітарними регламентами) та державними будівельними нормами в галузі утримання будинків, будівель, споруд та іншими нормативними документами). Показники базової лінії виражаються у МВт·год.

Цілі сталого енергетичного розвитку визначаються на останній рік періоду енергетичного плану. Для першого енергетичного плану цілі визначаються на 2030 рік. За рішенням регіональної робочої групи, додатково можуть визначатися цілі на період, що перевищує період енергетичного плану.

Цілями сталого енергетичного розвитку є:

ціль із підвищення енергоефективності;

ціль із розвитку відновлюваних джерел енергії.

Ціль із підвищення енергоефективності виражається у МВт·год та відсотках зниження кінцевого споживання енергії на території області відносно базової лінії на кінець періоду регіонального енергетичного плану та встановлюється з урахуванням національної цілі з енергоефективності.

Ціль із розвитку відновлюваних джерел енергії виражається у МВт·год та відсотках відновлюваних джерел енергії в кінцевому споживанні енергії на території області на кінець періоду регіонального енергетичного плану та встановлюється з урахуванням національної цілі споживання енергії з відновлюваних джерел.

Обов'язковими секторами для визначення цілей сталого енергетичного розвитку області є наступні сектори, що не перебувають в управлінні (оперативному підпорядкуванні) сільських, селищних, міських, районних в місті рад:

громадські будівлі;

сфера теплопостачання (за наявності);

сфера водопостачання і водовідведення (за наявності);

сфера управління побутовими відходами;

зовнішнє освітлення (за наявності);

громадський транспорт (за наявності).

Для кожного обов'язкового сектору встановлюються секторальні цілі, які є складовими цілей сталого енергетичного розвитку. За рішенням регіональної робочої групи, секторальні цілі можуть встановлюватись для інших секторів.

З метою здійснення моніторингу досягнення цілей сталого енергетичного розвитку області та оцінки результативності виконання регіонального енергетичного плану встановлюються щорічні індикативні показники досягнення цілей на період регіонального енергетичного плану.

За рішенням регіональної робочої групи, додатково можуть визначатися інші цілі, у тому числі щодо зниження витрат на оплату енергії та комунальних платежів, подолання енергетичної бідності, підвищення стійкості теплопостачання та електропостачання, адаптації до зміни клімату, зниження викидів парникових газів (у тому числі CO₂), забезпечення санітарно-гігієнічних умов, покращення якості зовнішнього освітлення, модернізації системи пасажирських перевезень, розвитку інфраструктури зарядних станцій

для електромобілів, підвищення обізнаності та популяризації сфери сталого енергетичного розвитку тощо.

Цілі сталого енергетичного розвитку, прогнозоване кінцеве споживання енергії, щорічні індикативні показники підвищення енергоефективності та щорічні індикативні показники підвищення частки відновлюваних джерел енергії в кінцевому споживанні енергії оформлюються відповідно до додатку 4 до цієї Методики та вносяться до національної системи моніторингу енергоефективності (за наявності такої системи).

17. Етап розроблення проєкту регіонального енергетичного плану здійснюється з метою формування проєкту регіонального енергетичного плану та формування каталогу проєктів сталого енергетичного розвитку на період дії регіонального енергетичного плану.

Проєкт регіонального енергетичного плану містить інформацію про вихідний стан енергетичного розвитку області, цілі сталого енергетичного розвитку області, проєкти, реалізація яких забезпечує досягнення цілей сталого енергетичного розвитку області (далі - регіональні проєкти), очікувані результати, організацію виконання та фінансування регіонального енергетичного плану.

Проєкт регіонального енергетичного плану складається відповідно до вимог [розділу IV](#) цієї Методики.

До регіональних проєктів відносяться:

технічні проєкти;

організаційні проєкти.

Технічні проєкти передбачають капітальні вкладення у покращення енергетичних характеристик фізичних об'єктів житлового фонду, соціальної інфраструктури, створення та/або енергетичну модернізацію об'єктів систем життєзабезпечення та енергозабезпечення, системи транспорту, іншої інфраструктури на території області шляхом будівництва для підвищення їх енергетичної ефективності, розвитку відновлюваних джерел енергії тощо (у тому числі розроблення прийнятних для фінансових установ попередніх техніко-економічних обґрунтувань інвестиційних проєктів);

Організаційні проєкти передбачають запровадження заходів організаційного, економічного, інформаційного характеру, у тому числі щодо запровадження систем енергетичного менеджменту, створення економічних стимулів, розбудови спроможності, підвищення кваліфікації, підвищення рівня обізнаності та формування поведінки населення щодо раціонального використання енергії та природних ресурсів (у тому числі шляхом проведення інформаційних заходів, кампаній, створення інформаційної продукції та презентаційних матеріалів, створення і забезпечення постійного функціонування консультаційних центрів щодо технічних, адміністративних, фінансових питань та сучасних інструментів запровадження заходів технічного характеру) тощо.

При розробленні регіональних проєктів беруться до уваги:

поточний технічний стан об'єкта (системи) або групи об'єктів (систем);

необхідність запровадження або вдосконалення систем автоматичного енергомоніторингу та управління енергоспоживанням на об'єктах;

витрати на сертифікацію енергетичної ефективності (за потреби), енергетичний аудит, техніко-економічне обґрунтування, проєктування;

витрати на матеріали, обладнання, роботи та послуги, які необхідні для реалізації проєктів;

витрати на майбутню експлуатацію та обслуговування об'єкта (системи) або групи об'єктів (систем).

До основних очікуваних показників технічних проєктів відносяться:

період реалізації проєкту;

кількісні показники (обсяги) реалізації проєкту;

обсяг фінансування (капітальні витрати), виражений у тис.грн (з урахуванням податку на додану вартість), додатково - у тис. євро;

загальний обсяг економії енергії (економії природного газу, електричної енергії, теплової енергії, інших видів енергії та палива, у тому числі біомаси, біогазу, вугілля, моторного палива тощо), виражений у МВт·год/рік;

обсяг заміщення відновлюваними джерелами енергії, виражений у МВт·год/рік;

питомі капітальні витрати, виражені у грн/кВт·год, додатково - у євро/кВт·год.

До основних очікуваних показників організаційних проєктів відносяться:

період реалізації проєкту;

кількісні показники (обсяги) реалізації проєкту;

обсяг фінансування виражений у млн грн (з урахуванням податку на додану вартість), додатково - у тис. євро.

Питомі капітальні витрати проєкту визначаються як відношення обсягу фінансування проєкту до загального обсягу річної економії енергії та/або виробництва відновлюваної енергії, та виражаються у грн/кВт·год (євро/кВт·год).

Детальний опис та очікувані техніко-економічні показники регіональних проєктів наводяться у додатку до регіонального енергетичного плану «Каталог проєктів сталого енергетичного розвитку області» з метою їх представлення банківським установам, міжнародним фінансовим організаціям та потенційним інвесторам.

Визначаються можливі шляхи та джерела фінансування регіонального енергетичного плану, визначаються потенційні партнери (у тому числі міжнародні фінансові організації), розробляються організаційні блок-схеми із зазначенням основних учасників, які забезпечують реалізацію регіональних проєктів та подальшу ефективну експлуатацію відповідних об'єктів (систем). Потреби у фінансових ресурсах для виконання регіонального енергетичного плану та реалізації регіональних проєктів виражаються у млн грн (додатково - у тис. євро із зазначенням дати та офіційного валютного курсу, встановленого Національним банком України).

Складається орієнтовний календарний план реалізації регіональних проєктів на період регіонального енергетичного плану. Календарний план визначає черговість і строк реалізації проєктів за секторами та містить інформацію про річні обсяги реалізації таких проєктів.

Визначаються кількісні та якісні показники очікуваних результатів від виконання регіонального енергетичного плану та реалізації регіональних проєктів на кінець періоду енергетичного планування відносно пріоритетних секторів.

З урахуванням орієнтовного календарного плану та очікуваних результатів від реалізації регіональних проєктів будуються планові енергетичні, вартісні та інвестиційні баланси (у тому числі секторальні та зведені енергетичні, вартісні та інвестиційні баланси) для майбутніх періодів на період регіонального енергетичного плану. При побудові вартісних балансів для майбутніх періодів враховуються прогнози зміни цін/тарифів на енергію та комунальні послуги. Кількісні значення показників енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів за категоріями кінцевих споживачів, видами енергії та за роками наводяться в додатку до регіонального енергетичного плану.

За потреби, до проєкту регіонального енергетичного плану в якості додатків можуть долучатися інші документи та матеріали, які мають на меті уточнити та/або деталізувати інформацію, яка міститься в проєкті регіонального енергетичного плану.

18. Етап узгодження проєкту регіонального енергетичного плану здійснюється з метою узгодження проєктів сталого енергетичного розвитку регіонального енергетичного плану з сільськими, селищними, міськими радами відповідної області.

Проєкт регіонального енергетичного плану направляється в машиночитаному форматі до сільських, селищних, міських рад відповідної області.

Сільська, селищна, міська рада протягом двох місяців надає пропозиції до проєкту регіонального енергетичного плану та рішення щодо підтримки реалізації проєкту (проєктів) сталого енергетичного розвитку на території територіальної громади у разі якщо це передбачено проєктом регіонального енергетичного плану.

Одночасно проводиться громадське обговорення проєкту регіонального енергетичного плану за процедурою, визначеною відповідно до законодавства. Для цілей громадського обговорення проєкт регіонального енергетичного плану оприлюднюється в машиночитаному форматі на офіційному вебсайті відповідної обласної державної адміністрації.

Протягом місяця після отримання пропозицій та рішень сільських, селищних, міських рад, пропозицій за результатами громадського обговорення обласна державна адміністрація доопрацьовує проєкт регіонального енергетичного плану шляхом врахування або відхилення отриманих пропозицій.

Звіт про опрацювання пропозицій сільських, селищних, міських рад, пропозицій за результатами громадського обговорення та результати їх врахування або відхилення (з обґрунтуваннями) оприлюднюється на офіційному вебсайті обласної державної адміністрації.

У разі відсутності отриманих пропозицій до проєкту регіонального енергетичного плану, звіт про опрацювання пропозицій до регіонального енергетичного плану оприлюднюється з відміткою про відсутність отриманих пропозицій.

19. Етап затвердження регіонального енергетичного плану включає направлення проєкту регіонального енергетичного плану разом із додатками на розгляд до відповідної обласної ради.

За результатами розгляду обласною радою затверджується регіональний енергетичний план або відповідний проєкт регіонального енергетичного плану повертається обласній державній адміністрації на доопрацювання у строки, визначені відповідною радою.

Затверджений регіональний енергетичний план оприлюднюється в машиночитаному форматі на офіційному вебсайті відповідної обласної ради.

Регіональний енергетичний план (разом із додатками до нього) оприлюднюється у машиночитаному форматі на офіційному вебсайті обласної державної адміністрації, обласної ради.

Інформація щодо рішення обласної ради про затвердження регіонального енергетичного плану направляється до Держенергоефективності протягом десяти робочих днів з дня прийняття такого рішення. Інформація щодо рішення про затвердження регіонального енергетичного плану містить у тому числі інформацію щодо оприлюднення регіонального енергетичного плану на офіційному вебсайті обласної ради.

20. Етап розроблення проєкту середньострокової регіональної програми на виконання регіонального енергетичного плану здійснюється з метою забезпечення виконання регіонального енергетичного плану, досягнення встановлених індикативних показників цілей сталого енергетичного розвитку області.

Регіональна програма розробляється на п'ятирічний період (перша регіональна програма розробляється на період до 2030 року включно) та містить:

- визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма;

- визначення мети програми;

- обґрунтування шляхів і способів розв'язання проблеми,

- перелік завдань, заходів, проєктів (у тому числі інвестиційних проєктів), направлених на досягнення цілей сталого енергетичного розвитку області, із зазначенням кількісних показників та строків їх реалізації;

- обсяги та джерела фінансування кожного із заходів, проєктів за кожним роком реалізації;

- очікувані результати виконання програми (енергетичні, економічні, соціальні, екологічні тощо);

- порядок координації та контролю за ходом виконання програми.

Регіональна програма може містити додаткову інформацію, яка визначається порядком розроблення та виконання регіональних програм, затвердженим обласною радою.

Проект регіональної програми подається на затвердження відповідній обласній раді не пізніше ніж через місяць після затвердження регіонального енергетичного плану.

Розроблення проекту регіональної програми на наступні п'ять років періоду дії регіонального енергетичного плану починається не пізніше ніж за три місяці до завершення періоду дії попередньої регіональної програми. Проект регіональної програми подається на затвердження відповідній обласній раді не пізніше ніж за один місяць до завершення періоду дії попередньої регіональної програми.

IV. Склад та зміст місцевих енергетичних планів

1. Муніципальний енергетичний план складається з таких розділів:

вступ;

резюме муніципального енергетичного плану;

резюме вихідного стану енергетичного розвитку території територіальної громади;

цілі сталого енергетичного розвитку території територіальної громади;

проекти сталого енергетичного розвитку території територіальної громади;

організація виконання та фінансування муніципального енергетичного плану;

очікувані результати виконання муніципального енергетичного плану.

додатки до муніципального енергетичного плану.

2. Розділ «Вступ» містить стислу інформацію щодо мети та підстав розроблення муніципального енергетичного плану, взаємозв'язку муніципального енергетичного плану з іншими програмними документами, затвердженими на місцевому, обласному та національному рівнях.

Максимальний обсяг розділу не повинен перевищувати 1 сторінку.

3. Розділ «Резюме муніципального енергетичного плану» містить стислу інформацію щодо:

визначених цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади;

пріоритетних секторів енергетичного планування;

узагальнених кількісних показників очікуваних результатів від виконання муніципального енергетичного плану на кінець періоду планування;

узагальнених показників потреби у фінансових ресурсах для виконання муніципального енергетичного плану на кінець періоду планування з розподілом за основними джерелами фінансування.

За потреби, розділ може бути розділений на підрозділи, а також містити додаткову інформацію, визначену рішенням муніципальної робочої групи.

Максимальний обсяг розділу не повинен перевищувати 3 сторінки.

4. Розділ «Резюме вихідного стану енергетичного розвитку території територіальної громади» містить стислу інформацію щодо:

переліку населених пунктів (районів у містах - за наявності);

основних географічних і кліматичних характеристик території територіальної громади, демографічної ситуації, основних статистичних показників території територіальної громади;

основних характеристик кожного з секторів енергетичного планування (у тому числі щодо рівня енергетичної ефективності та частки відновлюваних джерел енергії);

стану запровадження систем енергетичного менеджменту (у тому числі енергомоніторингу), стану оснащення вузлами комерційного обліку енергії;

річного енергетичного балансу (у формі діаграми Сенкі) та основних висновків до нього;

зведених енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів (у формі плоских діаграм) минулих періодів за категоріями кінцевих споживачів і видами енергії з відображенням відповідних трендів, та основних висновків до них;

результатів бенчмаркінгу ключових енергетичних показників об'єктів (систем) на території територіальної громади;

результатів аналізу обмежень для сталого енергетичного розвитку території територіальної громади;

результатів SWOT-аналізу енергетичного розвитку території територіальної громади;

результатів аналізу впливу органу місцевого самоврядування на сектори енергетичного планування;

переліку визначених пріоритетних секторів для енергетичного планування у порядку зменшення пріоритетності.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням муніципальної робочої групи.

Більш детальна інформація викладається у додатку до муніципального енергетичного плану «Вихідний стан енергетичного розвитку території територіальної громади».

5. Розділ «Цілі сталого енергетичного розвитку території територіальної громади» містить інформацію щодо:

базової лінії споживання енергії на території територіальної громади у графічній та табличній формі (у тому числі із зазначенням основних кількісних показників на початок і кінець періоду енергетичного планування в розрізі пріоритетних секторів);

цілей сталого енергетичного розвитку території територіальної громади (у тому числі секторальних, проміжних цілей та інших цільових показників, які визначені рішенням муніципальної робочої групи);

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням муніципальної робочої групи.

6. Розділ «Проекти сталого енергетичного розвитку території територіальної громади» містить стислу інформацію щодо основних очікуваних показників технічних та організаційних муніципальних проєктів.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням муніципальної робочої групи.

Більш детальна інформація щодо муніципальних проєктів викладається у додатку до муніципального енергетичного плану «Каталог проєктів сталого енергетичного розвитку території територіальної громади».

7. Розділ «Організація виконання та фінансування муніципального енергетичного плану» містить інформацію щодо:

установ, підприємств, організацій (у тому числі міжнародних фінансових організацій, партнерів, інвесторів), які планується залучити до виконання муніципального енергетичного плану, визначених організаційних блок-схем реалізації муніципальних проєктів з поясненнями;

потреб у фінансових ресурсах для виконання муніципального енергетичного плану та реалізації муніципальних проєктів;

джерел фінансування муніципального енергетичного плану та муніципальних проєктів;

орієнтовного календарного плану реалізації муніципальних проєктів на період енергетичного плану із зазначенням кількісних показників по роках;

основних потенційних внутрішніх і зовнішніх ризиків при виконанні муніципального енергетичного плану та реалізації муніципальних проєктів, та можливих дій щодо зниження визначених ризиків;

організації моніторингу, аналізу та оцінки ефективності муніципального енергетичного плану в цілому та муніципальних проєктів.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням муніципальної робочої групи.

8. Розділ «Очікувані результати виконання муніципального енергетичного плану» містить інформацію щодо:

кількісних і якісних показників основних очікуваних результатів від виконання муніципального енергетичного плану на кінець періоду енергетичного планування в розрізі пріоритетних секторів (у тому числі у графічній формі);

зведених енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів для майбутніх періодів на період енергетичного плану.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням муніципальної робочої групи.

9. Розділ «Додатки до муніципального енергетичного плану» включає:

додаток «Каталог проєктів сталого енергетичного розвитку території територіальної громади»;

додаток «Вихідний стан енергетичного розвитку території територіальної громади»;

додаток «Ключові енергетичні показники для виконання бенчмаркінгу»;

додаток «Вихідні дані, що використовувалися для розроблення муніципального енергетичного плану»;

додаток «Прогноз зміни цін і тарифів на енергію та комунальні послуги».

За потреби, до складу додатків долучаються інші документи та матеріали (у тому числі техніко-економічні обґрунтування проєктів, звіти з енергетичного аудиту тощо), визначені рішенням регіональної робочої групи.

10. Регіональний енергетичний план складається із таких розділів:

вступ;

резюме регіонального енергетичного плану;

резюме вихідного стану енергетичного розвитку області;

цілі сталого енергетичного розвитку області;

проєкти сталого енергетичного розвитку області;

організація виконання та фінансування регіонального енергетичного плану;

очікувані результати виконання регіонального енергетичного плану;

додатки до регіонального енергетичного плану.

11. Розділ «Вступ» містить стислу інформацію щодо мети та підстав розроблення регіонального енергетичного плану, взаємозв'язку регіонального енергетичного плану з іншими програмними документами, затвердженими на обласному та національному рівнях.

Максимальний обсяг розділу не повинен перевищувати 1 сторінку.

12. Розділ «Резюме регіонального енергетичного плану» містить стислу інформацію щодо:

визначених цілей сталого енергетичного розвитку області;

пріоритетних секторів енергетичного планування;

узагальнених кількісних показників очікуваних результатів від виконання регіонального енергетичного плану на кінець періоду планування;

узагальнених показників потреби у фінансових ресурсах для виконання регіонального енергетичного плану на кінець періоду планування з розподілом за основними джерелами фінансування.

За потреби, розділ може бути розділений на підрозділи, а також містити додаткову інформацію, визначену рішенням регіональної робочої групи.

Максимальний обсяг розділу не повинен перевищувати 3 сторінки.

13. Розділ «Резюме вихідного стану енергетичного розвитку області» містить стислу інформацію щодо:

адміністративно-територіального устрою області;

основних географічних і кліматичних характеристик території області, демографічної ситуації, основних статистичних показників області;

основних характеристик кожного з секторів енергетичного планування (у тому числі щодо рівня енергетичної ефективності та частки відновлюваних джерел енергії);

стану запровадження систем енергетичного менеджменту (у тому числі енергомоніторингу), стану оснащеності вузлами комерційного обліку енергії;

річного енергетичного балансу (у формі діаграми Сенкі) та основних висновків до нього;

зведених енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів (у формі плоских діаграм) минулих періодів за категоріями кінцевих споживачів і видами енергії з відображенням відповідних трендів, та основних висновків до них;

результатів аналізу обмежень для сталого енергетичного розвитку області;

результатів SWOT-аналізу енергетичного розвитку області;

результатів аналізу впливу обласної ради та обласної державної адміністрації на сектори енергетичного планування.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням регіональної робочої групи.

Більш детальна інформація викладається у додатку до регіонального енергетичного плану «Вихідний стан енергетичного розвитку області».

14. Розділ «Цілі сталого енергетичного розвитку області» містить інформацію щодо:

базової лінії споживання енергії об'єктами (системами) області у графічній та табличній формі (у тому числі із зазначенням основних кількісних показників на початок і кінець періоду енергетичного планування в розрізі пріоритетних секторів);

цілей сталого енергетичного розвитку області (у тому числі секторальних, проміжних цілей та інших цільових показників, які визначені рішенням регіональної робочої групи);

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням регіональної робочої групи.

15. Розділ «Проекти сталого енергетичного розвитку області» містить стислу інформацію щодо основних очікуваних показників технічних та організаційних регіональних проєктів.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням регіональної робочої групи.

Більш детальна інформація щодо регіональних проєктів викладається у додатку до регіонального енергетичного плану «Каталог проєктів сталого енергетичного розвитку області».

16. Розділ «Організація виконання та фінансування регіонального енергетичного плану» містить інформацію щодо:

установ, підприємств, організацій (у тому числі міжнародних фінансових організацій, партнерів, інвесторів), які планується залучити до виконання регіонального енергетичного плану, визначених організаційних блок-схем реалізації регіональних проєктів з поясненнями;

потреб у фінансових ресурсах для виконання регіонального енергетичного плану та реалізації регіональних проєктів;

джерел фінансування регіонального енергетичного плану та регіональних проєктів;

орієнтовного календарного плану реалізації регіональних проєктів на період енергетичного плану із зазначенням кількісних показників по роках;

основних потенційних внутрішніх і зовнішніх ризиків при виконанні регіонального енергетичного плану та реалізації регіональних проєктів, та можливих дій щодо зниження визначених ризиків;

організації моніторингу, аналізу та оцінки ефективності регіонального енергетичного плану в цілому та регіональних проєктів.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням регіональної робочої групи.

17. Розділ «Очікувані результати виконання регіонального енергетичного плану» містить інформацію щодо:

кількісних і якісних показників основних очікуваних результатів від виконання регіонального енергетичного плану на кінець періоду енергетичного планування в розрізі пріоритетних секторів (у тому числі у графічній формі);

зведених енергетичних, вартісних та інвестиційних балансів для майбутніх періодів на період енергетичного плану.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням регіональної робочої групи.

18. Розділ «Додатки до регіонального енергетичного плану» включає:

додаток «Каталог проєктів сталого енергетичного розвитку області»;

додаток «Вихідний стан енергетичного розвитку області»;

додаток «Вихідні дані, що використовувалися для розроблення регіонального енергетичного плану»;

додаток «Прогнози зміни цін і тарифів на енергію та комунальні послуги».

За потреби, до складу додатків долучаються інші документи та матеріали (у тому числі техніко-економічні обґрунтування проєктів, звіти з енергетичного аудиту тощо), визначені рішенням регіональної робочої групи.

V. Порядок оновлення місцевих енергетичних планів

1. Оновлення місцевого енергетичного плану здійснюється за рішенням сільської, селищної, міської, обласної ради.

2. При оновленні місцевого енергетичного плану, період дії плану (початок і кінець періоду) не змінюється.

3. Оновлення місцевого енергетичного плану відбувається з урахуванням результатів виконання місцевого енергетичного плану та відповідної програми на виконання енергетичного плану.

4. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, Київської та Севастопольської міської ради, виконавчі апарати обласних рад повідомляють через медіа та/або оприлюднюють на офіційних вебсайтах рішення про оновлення місцевого енергетичного плану та причини прийняття такого рішення, інформацію про створення робочої групи та орієнтовний календарний план-графік її роботи.

5. Оновлення цілей сталого енергетичного розвитку допускається у випадку їх зміни у більшу сторону або внаслідок зміни відповідних національних цілей.

6. Оновлення місцевих енергетичних планів здійснюється відповідно до вимог **розділу III** цієї Методики.

7. При оновленні місцевого енергетичного плану здійснюється відповідне оновлення місцевої або регіональної програми. Період дії програми при цьому не змінюється.

VI. Порядок моніторингу виконання місцевих енергетичних планів

1. Моніторинг місцевого енергетичного плану здійснюється з метою оцінки досягнення встановлених цілей сталого енергетичного розвитку та індикативних показників досягнення цілей сталого енергетичного розвитку, забезпечення їх сталості, оцінки необхідності внесення змін до місцевого енергетичного плану для його вдосконалення та вчасного уникнення помилок чи неточностей, уточнення базової лінії та сценарію сталого енергетичного розвитку.

2. Моніторинг місцевих енергетичних планів здійснюється щороку виконавчими органами сільських, селищних, міських та обласних рад, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.

До процесу моніторингу залучаються представники зацікавлених сторін у сфері сталого енергетичного розвитку, зокрема асоціацій та громадських об'єднань, інших юридичних осіб (за згодою їх керівників) та фізичні особи (за згодою).

3. За результатами проведення моніторингу виконання місцевого енергетичного плану складається річний звіт про реалізацію місцевого енергетичного плану (далі - річний звіт) за формою згідно з **додатком 5** до цієї Методики.

4. Рішення про затвердження річних звітів приймається відповідною сільською, селищною, міською та обласною радами.

Затверджені річні звіти оприлюднюються на офіційному вебсайті відповідної сільської, селищної, міської та обласної ради.

5. До п'ятого числа четвертого місяця, що настає за звітним періодом, за формою згідно з додатком 5 до цієї Методики:

виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (крім Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій) подають до відповідних обласних державних адміністрацій інформацію, що міститься в затверджених річних звітах;

Київська та Севастопольська міські державні адміністрації подають до Держенергоефективності інформацію, що міститься в затверджених річних звітах про виконання муніципальних енергетичних планів;

обласні державні адміністрації подають до Держенергоефективності інформацію, що міститься в затверджених річних звітах про виконання регіональних енергетичних планів.

До двадцятого числа четвертого місяця, що настає за звітним періодом обласні державні адміністрації узагальнюють інформацію, що міститься у річних звітах затверджених відповідними сільськими, селищними, міськими та обласними радами та подають до Держенергоефективності зведений звіт про реалізацію місцевих енергетичних планів на території області за формою згідно з **додатком 6** до цієї Методики.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад, районні, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації забезпечують внесення до національної системи моніторингу енергоефективності (за наявності такої системи) інформації, що міститься в затверджених річних звітах, у строки визначені цією Методикою.

6. Моніторинг місцевих енергетичних планів здійснюється з використанням національної системи моніторингу енергоефективності (за наявності такої системи) відповідно до вимог цієї Методики.

**Начальник Управління
енергоефективності**

Д. Петрунін

Додаток 1
до Методики розроблення місцевих
енергетичних планів
(пункт 6 розділу III)

ПЕРЕВІДНІ КОЕФІЦІЄНТИ

Одиниця енергетичної величини	1 Гкал теплової енергії	1 МВт·год електроенергії	1 тис.м ³ природного газу	1 тонна вугілля	1 тонна мазуту	1 тонна бензину	1 тонна дизелю	1 тонна зрідженого газу	1 тонна біопалива
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Гкал теплової енергії	1	1,163	0,124	0,162	0,104	0,095	0,098	0,089	0,254
1 МВт·год електроенергії	0,860	1	0,106	0,139	0,089	0,081	0,084	0,076	0,218
1 тис.м ³ природного газу	8,074	9,390	1	1,304	0,838	0,763	0,789	0,717	2,049
1 тонна вугілля	6,191	7,200	0,767	1	0,643	0,585	0,605	0,550	1,571
1 тонна мазуту	9,630	11,200	1,193	1,556	1	0,911	0,941	0,855	2,444
1 тонна бензину	10,576	12,300	1,310	1,708	1,098	1	1,034	0,939	2,684
1 тонна дизелю	10,232	11,900	1,267	1,653	1,063	0,967	1	0,908	2,597
1 тонна зрідженого газу	11,264	13,100	1,395	1,819	1,170	1,065	1,101	1	2,859
1 тонна біопалива	3,940	4,582	0,488	0,636	0,409	0,373	0,385	0,350	1

Додаток 2
до Методики розроблення місцевих
енергетичних планів
(пункт 6 розділу III)

МІНІМАЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК
ключових енергетичних показників для виконання бенчмаркінгу

№	Ключові енергетичні показники	Одиниця вимірювання	Значення
1	2	3	4
	Рік застосування показників		
	Найменування області		
	Найменування територіальної громади		
	Характер рельєфу (вказати: рівнинний, горбистий, гірський)	-	
	Чисельність населення	осіб	
	Кількість домогосподарств	од.	
1	Загальні дані		
1.1	Питома кількість штатних одиниць структурного підрозділу енергоменеджменту (енергоменеджерів) на 10000 населення	‰	
1.2	Відношення витрат з місцевого бюджету на оплату комунальних послуг та енергоносіїв до фактичних поточних видатків місцевого бюджету, всього, у тому числі:	%	
	оплата теплопостачання	%	

	оплата водопостачання та водовідведення	%	
	оплата електроенергії	%	
	оплата природного газу	%	
	оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	%	
	оплата енергосервісу	%	
1.3	Загальне кінцеве споживання енергії на особу	кВт·год/ос.	
1.4	Частка відновлювальної енергії в загальному кінцевому споживанні енергії	%	
2	Громадські будівлі		
2.1	Структура громадських будівель, що фінансуються з місцевого бюджету (за загальною площею), всього, у тому числі:	%	
	будівлі закладів дошкільної освіти	%	
	будівлі закладів освіти	%	
	будівлі закладів охорони здоров'я	%	
	будівлі закладів соціального захисту населення	%	
	будівлі інших бюджетних установ	%	
2.2	Частка громадських будівель, що фінансуються з місцевого бюджету, включених до системи енергетичного моніторингу (за загальною площею)	%	
2.3	Частка громадських будівель, що фінансуються з місцевого бюджету, включених до системи автоматизованого збору інформації про споживання енергії (за загальною площею)	%	

2.4	Частка громадських будівель, що фінансуються з місцевого бюджету, які мають дійсний енергетичний сертифікат (за загальною площею)	%	
2.5	Частка термомодернізованих громадських будівель (за загальною площею)	%	
2.6	Частка громадських будівель з близьким до нульового рівня енергоспоживанням (за загальною площею)	%	
2.7	Питоме фактичне енергоспоживання при опаленні громадських будівель, що фінансуються з місцевого бюджету, всього, у тому числі:	кВт·год/м ³	
	будівлі закладів дошкільної освіти	кВт·год/м ³	
	будівлі закладів освіти	кВт·год/м ³	
	будівлі закладів охорони здоров'я	кВт·год/м ³	
	будівлі закладів соціального захисту населення	кВт·год/м ³	
	будівлі інших бюджетних установ	кВт·год/м ³	
2.8	Питоме фактичне споживання електроенергії в громадських будівлях, що фінансуються з місцевого бюджету, всього, у тому числі:	кВт·год/м ²	
	будівлі закладів дошкільної освіти	кВт·год/м ²	
	будівлі закладів освіти	кВт·год/м ²	
	будівлі закладів охорони здоров'я	кВт·год/м ²	
	будівлі закладів соціального захисту населення	кВт·год/м ²	
	будівлі інших бюджетних установ	кВт·год/м ²	
3	Житлові будівлі		

3.1	Частка домогосподарств у багатоквартирних будинках	%	
3.2	Структура житлових будівель (за загальною площею), всього, у тому числі:	%	
	будівлі одноквартирні	%	
	будівлі двоквартирні	%	
	будівлі багатоквартирні	%	
	будівлі для колективного проживання	%	
3.3	Питоме фактичне енергоспоживання на опалення житлових будівель, всього, у тому числі:	кВт·год/м ²	
	будівлі одноквартирні	кВт·год/м ²	
	будівлі двоквартирні	кВт·год/м ²	
	будівлі багатоквартирні	кВт·год/м ²	
	будівлі для колективного проживання	кВт·год/м ²	
3.4	Питоме фактичне споживання електроенергії в житлових будівлях, всього, у тому числі:	кВт·год/м ²	
	будівлі одноквартирні	кВт·год/м ²	
	будівлі двоквартирні	кВт·год/м ²	
	будівлі багатоквартирні	кВт·год/м ²	
	будівлі для колективного проживання	кВт·год/м ²	
3.5	Частка житлових будівель з близьким до нульового рівня енергоспоживанням (за загальною площею)	%	
4	Зовнішнє освітлення		

4.1	Структура системи зовнішнього освітлення (за кількістю світлоточок), всього, у тому числі:	%	
	на дорогах поза меж населених пунктів	%	
	на вулицях, дорогах, площах в межах населених пунктів	%	
	в паркових зонах	%	
	в інших зонах, ділянках, територіях	%	
4.2	Частка непрацюючих світлоточок, всього, у тому числі:	%	
	на дорогах поза меж населених пунктів	%	
	на вулицях, дорогах, площах в межах населених пунктів	%	
	в паркових зонах	%	
	в інших зонах, ділянках, територіях	%	
4.3	Питома електрична потужність однієї працюючої світлоточки, всього, у тому числі:	Вт/од.	
	на дорогах поза меж населених пунктів	Вт/од.	
	на вулицях, дорогах, площах в межах населених пунктів	Вт/од.	
	в паркових зонах	Вт/од.	
	в інших зонах, ділянках, територіях	Вт/од.	
4.4	Питоме річне споживання електричної енергії на роботу однієї працюючої світлоточки, всього, у тому числі:	кВт·год/од.	

	на дорогах поза меж населених пунктів	кВт·год/од.	
	на вулицях, дорогах, площах в межах населених пунктів	кВт·год/од.	
	в паркових зонах	кВт·год/од.	
	в інших зонах, ділянках, територіях	кВт·год/од.	
4.5	Частка світлоточок оснащених світлодіодними джерелами світла (за загальною кількістю працюючих і непрацюючих світлоточок)	%	
5	Сфера теплопостачання		
5.1	Частка централізованого теплопостачання (за опалюваною площею будівель)	%	
5.2	Частка домогосподарств, приєднаних до систем централізованого теплопостачання	%	
5.3	Частка теплової енергії, виробленої з відновлювальних джерел енергії в системах централізованого теплопостачання	%	
5.4	Частка теплової енергії, виробленої з використанням скидної теплової енергії в системах централізованого теплопостачання	%	
5.5	Частка теплової енергії, виробленої в результаті комбінованого виробництва теплової та електричної енергії в системах централізованого теплопостачання	%	
5.6	Питомі витрати умовного палива на виробництво теплової енергії	кг у.п./Гкал	
5.7	Питомі витрати електроенергії при виробництві теплової енергії	кВт·год/Гкал	
5.8	Питомі витрати електроенергії на транспортування теплової енергії	кВт·год/Гкал	

5.9	Частка втрати теплової енергії в теплових мережах	%	
5.10	Частка багатоквартирних будинків, які приєднані до систем централізованого теплопостачання, оснащених індивідуальними тепловими пунктами	%	
5.11	Частка багатоквартирних будинків, які приєднані до систем централізованого теплопостачання, оснащених вузлами комерційного обліку теплової енергії	%	
5.12	Частка багатоквартирних будинків, які приєднані до систем централізованого теплопостачання, оснащених вузлами комерційного обліку послуги з постачання гарячої води	%	
5.13	Частка багатоквартирних будинків, які приєднані до систем централізованого теплопостачання, оснащених вузлами розподільного обліку теплової енергії	%	
5.14	Частка громадських будівель, які приєднані до систем централізованого теплопостачання, оснащених індивідуальними тепловими пунктами	%	
5.15	Частка громадських будівель, які приєднані до систем централізованого теплопостачання, оснащених вузлами комерційного обліку теплової енергії	%	
6	Сфера водопостачання і водовідведення		
6.1	Структура системи питного водопостачання (за чисельністю населення), всього, у тому числі:	%	
	централізованого	%	
	нецентралізованого	%	
6.2	Питоме споживання електричної енергії на функціонування системи централізованого водопостачання, всього, у тому числі:	кВт·год/м³	
	на виробництво (забір і фільтрацію) води	кВт·год/м³	

	на транспортування води	кВт·год/м ³	
6.3	Лінійний коефіцієнт втрат води	тис.м ³ /км	
6.4	Частка виробничих витрат води	%	
6.5	Частка втрат води в мережах централізованого водопостачання	%	
6.6	Структура системи водовідведення (за чисельністю населення), всього, у тому числі:	%	
	централізованого	%	
	нецентралізованого	%	
6.7	Питоме споживання електричної енергії на функціонування системи централізованого водовідведення, всього, у тому числі:	кВт·год/м ³	
	на збирання та транспортування стічних вод	кВт·год/м ³	
	на очищення та скидання стічних вод	кВт·год/м ³	
6.8	Частка утилізації осадів стічних вод (за об'ємом в абсолютно сухій речовині)	%	
6.9	Питомий обсяг виробництва теплової енергії на одиницю об'єму (в абсолютно сухій речовині) осадів стічних вод	кВт·год/м ³	
6.10	Питомий обсяг виробництва електричної енергії на одиницю об'єму осадів стічних вод в абсолютно сухій речовині	кВт·год/м ³	
7	Сфера управління побутовими відходами		
7.1	Частка населення, охоплена послугами з вивезення побутових відходів	%	

7.2	Частка роздільно зібраних побутових відходів (за вагою від зібраних відходів)	%	
7.3	Частка рецикльованих (перероблених) побутових відходів (за вагою від зібраних відходів)	%	
7.4	Частка перероблених та утилізованих відходів, всього, у тому числі:	%	
	спалено (термічно оброблено)	%	
	потрапило на заготівельні пункти вторинної сировини та сміттєпереробні лінії	%	
7.5	Частка відновлених побутових відходів (за вагою від зібраних відходів), всього, у тому числі:	%	
	з виробництвом теплової та/або електричної енергії	%	
	з виробництвом біогазу	%	
7.6	Питомий обсяг виробництва теплової енергії на одиницю ваги термічно оброблених відходів	МДж/т	
7.7	Питомий обсяг спалювання природного газу на одиницю ваги термічно оброблених відходів	МДж/т	
7.8	Питомий обсяг виробництва електричної енергії на одиницю ваги термічно оброблених відходів	МДж/т	
8	Громадський транспорт		
8.1	Питоме споживання енергії громадським транспортом на душу населення	МДж/ос.	
8.2	Питоме споживання енергії громадським транспортом на одиницю пасажирообігу	МДж/(пас·км)	
8.3	Частка пасажирообігу громадського нерейкового транспорту, всього, у тому числі:	%	

	тролейбуси	%	
	електроавтобуси	%	
	автобуси	%	
8.4	Питоме споживання енергії громадським нерейковим транспортом, всього, у тому числі:	МДж/(пас·км)	
	тролейбуси	МДж/(пас·км)	
	електроавтобуси	МДж/(пас·км)	
	автобуси	МДж/(пас·км)	
8.5	Частка пасажирообігу громадського рейкового транспорту, всього, у тому числі:	%	
	метрополітен	%	
	трамваї	%	
	інший електричний рейковий транспорт	%	
	інший неелектричний рейковий транспорт	%	
8.6	Питоме споживання енергії громадським рейковим транспортом, всього, у тому числі:	МДж/(пас·км)	
	метрополітен	МДж/(пас·км)	
	трамваї	МДж/(пас·км)	
	інший електричний рейковий транспорт	МДж/(пас·км)	
	інший неелектричний рейковий транспорт	МДж/(пас·км)	

Додаток 3
до Методики розроблення місцевих
енергетичних планів
(пункт 6 розділу III)

SWOT-АНАЛІЗ
сильних, слабких сторін, можливостей і загроз сталого
енергетичного розвитку

Внутрішні фактори	Сильні сторони	Слабкі сторони
Зовнішні фактори	Можливості	Загрози

Додаток 4
до Методики розроблення місцевих
енергетичних планів
(пункт 7 розділу III)

ДОДАТОК

Додаток 5
до Методики розроблення місцевих
енергетичних планів
(пункт 3 розділу VI)

РІЧНИЙ ЗВІТ

про реалізацію місцевого енергетичного плану

Додаток 6
до Методики розроблення місцевих
енергетичних планів
(пункт 5 розділу VI)

ЗВЕДЕНИЙ ЗВІТ

про реалізацію місцевих енергетичних планів на території

Про затвердження Методики розроблення
місцевих енергетичних планів
Наказ; Мінінфраструктури, розв. громад від 21.12.2023 №
1163

Прийняття від **21.12.2023**

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/z0245-24>

Законодавство України
станом на 02.01.2025

чинний

z0245-24

Документи та файли

- Сигнальний документ — [f533817n556.docx](#) від 15.03.24 16:10, 61 кб
- Сигнальний документ — [f533817n557.docx](#) від 15.03.24 16:10, 66 кб
- Сигнальний документ — [f533817n558.docx](#) від 15.03.24 16:10, 54 кб

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 07.03.2024 — 2024 р., № 22, стор. 265, стаття 1458, код акта 123375/2024